

Ο καιρός των «χαμηλών πτήσεων» τελείωσε!

Η πολεμική επίθεση που εξαπέλυσαν ΗΠΑ και Ισραήλ στο Ιράν, επιβεβαιώνει με τον πιο εκκωφαντικό τρόπο το καθοδικό σπινάλ μιας εποχής πολεμικών συρράξεων, στο οποίο οι ιμπεριαλιστικές δυνάμεις εγκλωβίζουν τον πλανήτη. Κι όμως, η απόσταση που χωρίζει πλέον την Αριστερά από το ύψος των καθκόντων που ορίζει η περίοδος είναι τεράστια. Οφείλουμε να ανασυγκροτηθούμε και να συγκεντρώσουμε δυνάμεις σε όλα τα επίπεδα: θεωρητικά, πολιτικά, κινηματικά. Η εποχή των χαμηλών πτήσεων και του εφησυχασμού έχει παρέλθει για τα καλά. Απαιτείται ευρύτερη συνάντηση οργανωμένων δυνάμεων και ανένταχτων αγωνιστών/-στριών. Η πανελλαδική διαδικασία επανίδρυσης της Ενωτικής Πρωτοβουλίας αποτελεί για εμάς μια πρώτης τάξεως ευκαιρία εκκίνησης της πολιτικής αυτής απάντησης ώστε να αναχαιτιστεί η καταστροφική ορμή που φέρνει μαζί του ο σύγχρονος καπιταλισμός.

Στο φόντο του πολέμου η ανθρωπότητα απειλείται με πρωτοφανή τρόπο μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Δεν είναι μόνο οι ΗΠΑ του Τραμπ και το Ισραήλ του Νετανιάχου, αλλά το σύνολο της Δύσης που στρέφεται όλο και περισσότερο στην πολεμική οικονομία (βλ. πρόγραμμα ReArm Europe).

Η στροφή αυτή έρχεται ως προσπάθεια επίλυσης της βαθιάς κρίσης του νεοφιλελεύθερου καπιταλισμού που ξεκίνησε το 2008 και συνεχίζει να μετασχηματίζει τις καπιταλιστικές κοινωνίες προς μια όλο και πιο αντιδραστική κατεύθυνση παροξύνοντας αντιθέσεις. Η ανάδυση νέων ανταγωνιστικών πόλων, με δεσπόζοντα αυτόν της Κίνας, ορίζει μια διαδικασία μετάβασης προς ένα νέο πολυπολικό κόσμο, τον οποίο η παρούσα ηγεμονική ιμπεριαλιστική δύναμη των ΗΠΑ φαίνεται διατεθειμένη να πολεμήσει με κάθε τρόπο.

Η επίθεση στο Ιράν είναι η όγδοη στρατιωτική επέμβαση της κυβέρνησης Τραμπ στους 13 μήνες της δεύτερης θητείας της. Καταλύει το διεθνές δίκαιο, εμπλέκει ήδη τουλάχιστον 12 χώρες και όλα δείχνουν ότι δεν αποτελεί «υπόθεση ημερών». Ο αυταρχισμός του ιρανικού θεοκρατικού καθεστώτος και η καταπίεση των γυναικών δεν είναι απλώς πρόσχημα για τη νομιμοποίηση της επίθεσης: θυμίζουν τον τρόπο με τον οποίο οι λευκοί αποικιοκράτες του προηγούμενου αιώνα αυτοπαρουσιάζονταν ως εκπολιτιστές της «βάρβαρης Ανατολής». Ενώ ο ιρανικός λαός μετρά ήδη εκατοντάδες νεκρούς, οι κοινωνίες σε όλο τον κόσμο «εκπαιδεύονται» στον εθνικισμό και το милитарισμό, συνηθίζουν στην ιδέα ότι «πολιτική κάνει μόνο το κράτος» – ότι η οργάνωση και η δράση για ειρήνη και κοινωνική δικαιοσύνη χωριούν μπροστά στην κρατική και ιμπεριαλιστική ισχύ και την «πειθώ» των όπλων.

Αφενός η συνολική ροπή του συστήματος προς τον αυταρχισμό και αφετέρου ο μετασχηματισμός της πολιτικής που επέφερε ο νεοφιλελευθερισμός, δηλαδή τη σύγκλιση των παραδοσιακών κομμάτων προς το «ακραίο κέντρο», επιτυγχάνουν από κοινού τη νομιμοποίηση και την άνοδο της Ακροδεξιάς, με αιχμή την κυριαρχία του τραμπισμού στις ΗΠΑ. Η ριζοσπαστικοποίηση της Δεξιάς, διεθνώς αλλά και στην Ελλάδα, είναι αποδεδειγμένα αδύνατο να αντιμετωπιστεί από «μετριοπαθείς»/καθεστωτικές δυνάμεις στην αντιπολίτευση: η Μερόνι ταπείνωσε τον Ντράγκι, ο Τραμπ τη Χάρις, κα.

Το «συστημικό χάος» που χαρακτηρίζει την εποχή μας τροφοδοτεί και η ένταση της πολιτικής των εξορύξεων μπροστά σε μια κλιματική κρίση που απειλεί με κατάρρευση ολόκληρα οικοσυστήματα. Τα στοιχεία που δείχνουν την αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη, οι μεγάλες δασικές πυρκαγιές, η αύξηση των συγκεντρώσεων του CO₂, η υπερθέρμανση των ωκεανών, είναι εξαιρετικά ανησυχητικά. Αδιαφορώντας για τα παραπάνω, η στροφή στην πολεμική οικονομία πάει χέρι χέρι με τη στροφή στις εξορύξεις, τα ορυκτά καύσιμα και τα πυρηνικά. Επιπλέον, η καταστροφή του περιβάλλοντος αποτελεί πλέον σημαντικό ενισχυτικό παράγοντα της κοινωνικής κρίσης. Η αποσταθεροποίηση των κοινωνικών συνθηκών, η μετανάστευση, οι επιπτώσεις στην κοινωνική αναπαραγωγή, η απώλεια διατροφικής επάρκειας είναι μερικές μόνο από τις επιπτώσεις που βαραίνουν δυσανάλογα τα χαμηλότερα κοινωνικά και οικονομικά στρώματα.

Η επιθετικότητα του καπιταλισμού αφήνει και ιδεολογικό αποτύπωμα: επιβιωτισμός και κοινωνικός αυτοματισμός, «αντιδικαιωματισμός» και ρατσισμός, στοίχιση με τον ισχυρό και δικαιολόγηση των εγκλημάτων του. Το έδειξε η σιγή σχεδόν σύσσωμων των χωρών της Δύσης μπροστά στη συντελούμενη γενοκτονία της Παλαιστίνης. Το είδαμε πρόσφατα και στη χώρα μας, μετά το ταξικό έγκλημα στη «Βιολάντα» και την ωμή συγκάλυψή του. Αντίστοιχα, το κρεσέντο αντιμεταναστευτικού λόγου που επιδόθηκαν ΜΜΕ και Υπουργοί της κυβέρνησης μπροστά στη θανατηφόρα επαναπροώθηση προσφύγων της Χίου είναι ενδεικτικό και νομιμοποιεί επόμενα εγκλήματα. Η τάση αυτή αποτελεί την πιο κυνική πλευρά του ΤΙΝΑ. Ο αυταρχισμός δεν οδηγεί νομοτελειακά στην αντίσταση, αντίθετα, μπορεί να αποσπά και με το δικό του τρόπο τη συναίνεση.

Σε ένα πλαίσιο απουσίας εναλλακτικής και ήττας των ριζοσπαστικών δυνάμεων, όσο πιο αχαλίνωτος γίνεται ο καπιταλισμός, τόσο πιο πρόθυμα τείνουν να συνθηκολογήσουν μαζί του κάποια από τα «θύματά» και τόσο πιο απρόθυμοι να τον κατονομάσουν γίνονται οι αντίπαλοί του.

Το πολιτικό σκηνικό στην Ελλάδα προσδιορίζεται από την δετή πλέον κυριαρχία της πιο σκληρής Δεξιάς της Μεταπολίτευσης. Η κυβέρνηση Μητσοτάκη από τη μια εκμεταλλεύτηκε την εισροή ευρωπαϊκού χρήματος και την πανδημία, για να φτιάξει νέες συμμαχίες με μεσαία στρώματα και από την άλλη προχώρησε με ένταση την επίθεση στο καμένο έδαφος των μνημονίων: Ενίσχυσε την εκχώρηση πλουτοπαραγωγικών τομέων και ζωτικών υποδομών σε ιδιώτες επιχειρηματίες καθώς και την διάλυση του κοινωνικού κράτους, με την διαρκή κατεδάφιση του δημόσιου συστήματος υγείας και παιδείας. Συνέχισε την επίθεση ενάντια στα στεγαστικά δικαιώματα, αίροντας τελείως την προστασία της λαϊκής κατοικίας. Ενέτεινε την εκμετάλλευση του προϊσχύσαντος εργατικού δικαίου με την θέσπιση του 13ώρου την καθήλωση μισθών μπροστά στον επελαύνοντα πληθωρισμό. Ενίσχυσε

τα καρτέλ της ενέργειας και την κερδοσκοπία, με αποτέλεσμα την διαρκή άνοδο των τιμών, ακόμη και σε βασικά είδη πρώτης ανάγκης.

Τη ίδια στιγμή βάθυνε τη διαδικασία αναμόρφωσης του κράτους σε συγκεντρωτική και κατασταλτική κατεύθυνση, αφενός με το δόγμα του «επιτελικού κράτους», με σήμα-κατατεθέν τις υποκλοπές, και αφετέρου με μια σειρά αυταρχικών νομοθετημάτων που στοχοποιούν ευθέως τα δημοκρατικά δικαιώματα και ελευθερίες. Η πολεμική οικονομία και η στενή συμμαχία της κυβέρνησης Μητσοτάκη με τον επιθετικό ιμπεριαλιστικό άξονα ΗΠΑ Ισραήλ ΕΕ -γεγονός εξαιρετικά επικίνδυνο στη σημερινή συνθήκη πολεμικής κλιμάκωσης- θα οξύνει ακόμα περισσότερο τις ταξικές ανισότητες. Η επίκληση των «αναγκών» μιας οικονομίας που θα έχει ως προτεραιότητα της τις πολεμικές δαπάνες θα λειτουργήσει αντίστροφα προς τις πραγματικές κοινωνικές ανάγκες, εντείνοντας παράλληλα τον κρατικό αυταρχισμό και την συρρίκνωση των πολιτικών, συνδικαλιστικών και κοινωνικών ελευθεριών.

Η παραπάνω συνθήκη απολήγει σε μια ρευστοποίηση του πολιτικού σκηνικού κυρίως από το «κέντρο και αριστερά», το οποίο είναι βέβαιο ότι θα αποτυπωθεί και στην κάλπη. Τα νέα και νεότερα προσωποπαγή κόμματα (Τσίπρα, Καρυστιανού, Κωνσταντοπούλου, πιθανό κόμμα Σαμαρά) επιβεβαιώνουν αυτή τη συνθήκη. Από την πλευρά μας θα πρέπει να καταστεί σαφές ότι στην πραγματικότητα πρόκειται για την ανακύκλωση κάθε άλλο παρά νέων πολιτικών. Για να «πέσει ο Μητσοτάκης» θα πρέπει να αμφισβητηθεί από τα αριστερά και από τα κάτω η ηγεμονία ακριβώς αυτών των πολιτικών.

Προκειμένου να συμβεί αυτό είναι κρίσιμο να μιλήσουμε για ένα νέο πολιτικό όχημα της Αριστεράς: δεν αρκεί η συνάντηση μόνο στο κίνημα. Η περίπτωση των Τεμπών είναι χαρακτηριστική: Απέναντι στην κυβέρνηση ξεδιπλώθηκε μια τεράστια κοινωνική αντιπολίτευση, όμως η δυναμική της εξαντλήθηκε ελλείψει μιας αριστερής εναλλακτικής πολιτικής πρότασης. Χρειαζόμαστε ένα όχημα το οποίο θα μπορεί να συμπυκνώνει και να πολιτικοποιεί τις κοινωνικές αντιθέσεις, θα επικοινωνεί με τα κινήματα και θα λειτουργεί ως εργαλείο πολιτικής. Παρότι γνωρίζουμε ότι ένα τέτοιο όχημα σήμερα δεν υπάρχει, θέλουμε να δουλέψουμε προς την κατεύθυνση δημιουργίας του, εκκινώντας μέσα από την Ενωτική Πρωτοβουλία Μέρα25 – Ανατρεπτική Οικολογική Αριστερά. Πρόκειται για την πολιτική εκείνη δύναμη που μπορεί να υπηρετήσει τη συγκεκριμένη προταγματική κατεύθυνση, ανανέωσης και διεύρυνσης, συνδυάζοντας κινηματική διαθεσιμότητα, θέληση για προγραμματικό βάθεμα και ενεργούς δεσμούς με τη ριζοσπαστική Αριστερά στην Ευρώπη και διεθνώς.

Η υπόθεση της Αριστεράς του 21ου αιώνα για εμάς προϋποθέτει ορατότητα και παρουσία και στο θεσμικό επίπεδο, με συγκεκριμένες πολιτικές δεσμεύσεις. Απαιτεί αξιοπιστία, ειλικρίνεια, ενωτική διάθεση, συντροφική απεύθυνση και όχι αυταρέσκεια. Έχει ανάγκη από συλλογικές επεξεργασίες αλλά και πλουραλιστική δημόσια εκπροσώπηση. Χρειάζεται εκπαίδευση και ικανότητα να «εξηγούμε υπομονετικά» ειδικά σε όσους/ες έχουν επιφυλάξεις. Απαιτεί σαφήνεια για την ανάγκη ρήξεων με το ΝΑΤΟ και την ΕΕ – τις στρατηγικές, «υπαρξιακές» επιλογές του ελληνικού αστισμού μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Καθαρή θέση σύγκρουσης με την εμπλοκή της χώρας στον πόλεμο, όπως με την

αποστολή φρεγάτας και μαχητικών αεροσκαφών στην Κύπρο. Όμως οι ρήξεις προϋποθέτουν την οργάνωση και την παρατεταμένη κινητοποίηση μεγάλου αριθμού ανθρώπων – όχι απλώς αποφασισμένων επιτελείων ή καταρτισμένων ειδικών.

Τελευταίο σε σειρά μα καθόλου σε σημασία, είναι επιτακτικό για την Αριστερά να χτίσει εκ νέου κοινωνικές συμμαχίες και δεσμούς με τα λαϊκά στρώματα, την εργασία και τη νεολαία. Είναι μέρος της λύσης για να ξεπεράσει και η Αριστερά τη δική της κρίση – μια κρίση διαστάσεων αντίστοιχων με αυτές της δεκαετίας του 1990, με το αποτύπωμα αλλεπάλληλων ηττών πάνω της. Η κρίση αυτή είναι συνολική: προγραμματική-πολιτική, ιδεολογική και οργανωτική και η δουλειά πρέπει να γίνει σε όλα τα επίπεδα. Η απάντηση της κρίσης βρίσκεται στην πορεία δημιουργίας μαζικού φορέα της Ριζοσπαστικής Αριστεράς.

Κλείνοντας εκτιμούμε πως υπάρχουν συγκεκριμένα βήματα που πρέπει να προχωρήσει η Ενωτική Πρωτοβουλία το επόμενο διάστημα, στην κατεύθυνση κοινωνικής της γείωσης και πολιτικής της εξωστρέφειας:

1. Περισσότερη επαφή με τον κόσμο, πανελλαδικό άπλωμα και οργάνωση κόσμου που σήμερα στηρίζει, ακούει αλλά δεν συμμετέχει στην κατεύθυνση δημιουργίας τοπικών/κλαδικών συνελεύσεων και συντονιστικών.
2. Δουλειά για ένα πρόγραμμα κοινωνικής και πολιτικής αντιπολίτευσης για Ειρήνη – Ζωή με Αξιοπρέπεια – Δημοκρατία – Δικαιοσύνη – Οικολογία, με τη δημιουργία αντίστοιχων θεματικών ομάδων.
3. Σταθερή και μαχητική κινηματική παρουσία, με τοπική οργάνωση και προετοιμασία.
4. Μετωπική πολιτική και άνοιγμα με συγκεκριμένες αιχμές (ακρίβεια, κατοικία κ.α.) τόσο σε ανένταχτο κόσμο όσο και σε ταλαντευόμενες δυνάμεις της Ριζοσπαστικής Αριστεράς με ορίζοντα να ενταχθούν ή να στηρίξουν μελλοντικά το εγχείρημα.

Εμείς ξεκινάμε για να συγκροτήσουμε μια ενωτική, αριστερή εναλλακτική για τον κόσμο που ζει από την εργασία του και τη νεολαία, για τα κινήματα πολιτών, απέναντι στην νεοφιλελεύθερη λαίλαπα της ΝΔ και στην ανακύκλωση φθαρμένων κεντρικών υλικών τύπου Τσίπρα, που θα βρει και εκλογική έκφραση! Επιλέγουμε να δεσμευτούμε σήμερα και σας καλούμε να πλατύνετε τις γραμμές αυτής της προσπάθειας!

Αργαλιώτης Κώστας
Βαρελίδου Έλσα
Γκιβίσης Δημήτρης
Κλοκίτη Κυριακή
Κρασοπούλου Αλέκα
Ματσούκα Αναστασία
Μπαρσέφски Μάνια

Μπουκουβάλας Γιώργος
Τσούτσης Κωνσταντίνος
Φώλιας Κώστας